

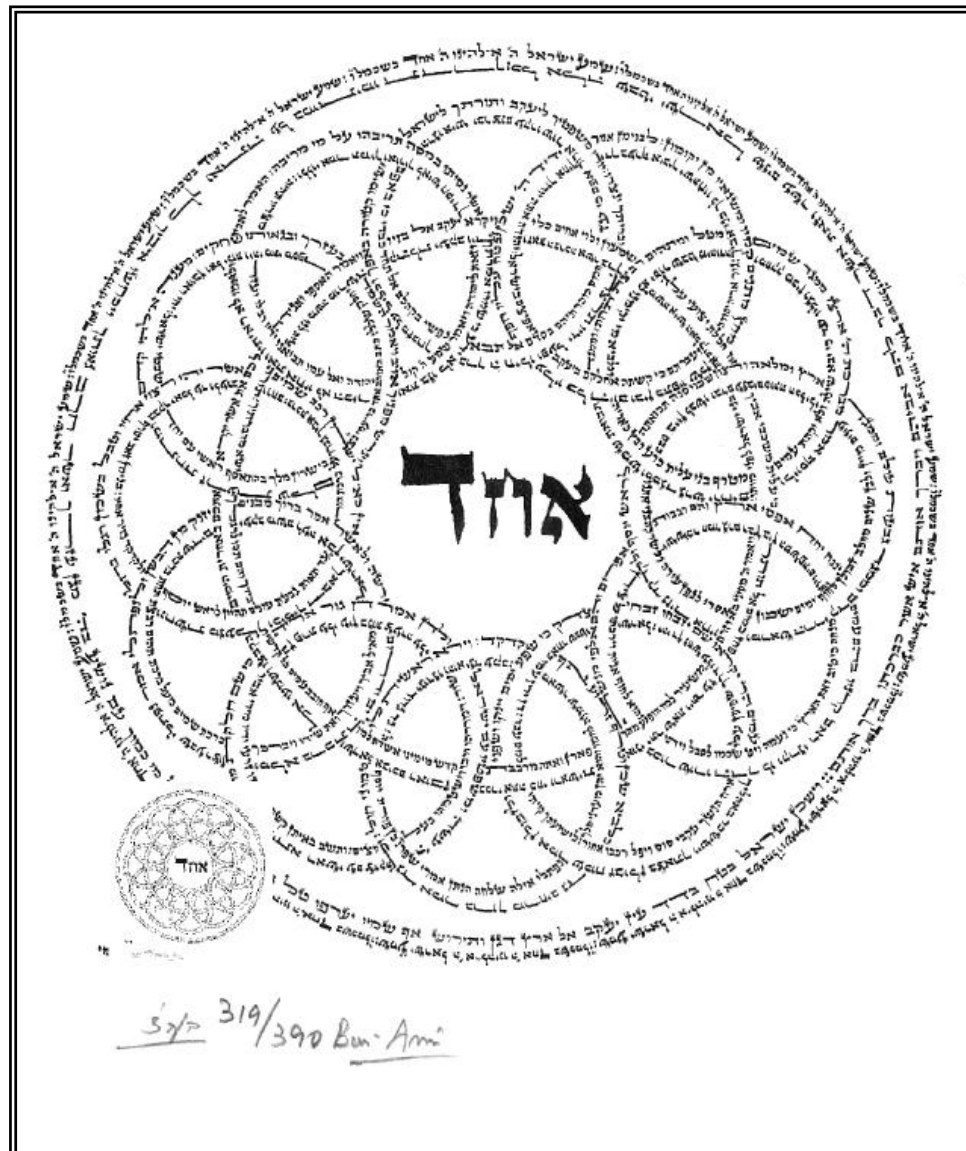

לאחד

הרעיון: אחדות. סוד המספר 13.

המקור: ברכת יעקב לבניו (בראשית פרק מט),

וברכת משה לשבטים (פרשת "וזאת הברכה").

אחד

הרעיון: אחדות

סוד המספר 13.

הדגם: 12 עיגולים, עיגול נוסף המחבר אותם ועיגול חיצוני גדול מסביבם.

המקור: ברכת יעקב לבניו (בראשית פרק מט).

וברכת משה לשבטים (פרשת "וזאת הברכה").

האגדה שהשפיעה להכנת היצירה

"ויקרא יעקב אל בניו", ביקש לגלות להם את הקץ... וקרא להם: "האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים". אך, אבוי, נעלמה ממנו אפשרות זו, ולא יכל לגלות להם... והחל רק לברך אותם איש כברכתו.

תמה יעקב ושאל את בניו: אברהם, אבי אבי, יצא ממנו פסול, ישמעאל ובני קטורה. יצחק אבי יצא ממנו פסול, זה עשו אחי, ואני ירא שמא יש ביניכם מישהו אשר ליבו שונה מאחיו, ויש בלבו מחשבות זרות נגד הקב"ה?

ענו שנים עשר השבטים כאחד ואמרו:

"עֲבֹדֵי יִשְׂרָאֵל (אבינו יעקב) ה' א-לֵהֵינוּ ה' אֶחָד", "אין בלבנו אלא אחד".

באותה שעה פתח יעקב ואמר: "ברוך, שם כבוד מלכותו, לעולם ועד".

ממשיכה האגדה (במסכת פסחים נו, א): אמרי רבנן היכי נעביד? כיצד נעשה? האם נאמר את הביטוי "ברוך, שם כבוד מלכותו..." או שלא נאמר אותו. הבעיה היא שמה כתב בתורה רק את הפסוק "שמע ישראל..." ולא כתב "ברוך, שם כבוד...", ואם כן נאמר "ברוך, שם כבוד..." הרי זה כאילו אנו מוסיפים לתורת משה. אם לא נאמר את הפסוק "ברוך, שם כבוד...", הרי אמר אותו יעקב אבינו, והכיצד נתעלם ממנו? החליטו חכמים לאחד שני פסוקים אלה בדרך הבאה: "שמע ישראל" ייאמר בקול רם, "ברוך, שם כבוד..." ייאמר בלחש.

תוספת לאגדה זו (בשם מדרש "אספיה ל..."): כשעלה משה למרום וסיימו קריאת שמע, התחילו המלאכים אומרים: "ברוך, שם כבוד מלכותו, לעולם ועד". הלך משה והתקין שיהיו אומרים אותו בחשאי.

אגדה זו השפיעה על הרעיונות הבאים:

1. קשר חזק בין ברכה לאחודות.
2. קשר בין יעקב למשה.
3. איחוד דברי יעקב ומשה (למרות הבעיה, נמצא פיתרון מעניין).
4. פסוקים אלה יש להם קשר למלאכים.

12 העיגולים והעיגול המאחד

12 העיגולים מסמלים את 12 השבטים.
העיגול המרכזי המאחד אותם - רומז ליעקב.
בכל עיגול משני הצדדים כתובים ברכת יעקב וברכת משה.

סוד המספר 13

היצירה מביעה את סוד המספר 13.
אין היהדות "סובלת" את המספר 12. במקרה שיש עניין ובו 12 פריטים, מיד "מתארגנים" מוסיפים לו 1 והופך ל-13.
והרי דוגמאות אחדות (הדוגמאות הן רבות בכל המדרשים אך כאן נביא רק חלק מהן):
12 השבטים הפכו ל-13, ע"י חלוקת שבט יוסף למנשה ואפרים.
12 חדשי השנה העברית מקבלים תוספת בשנה מעוברת.
12 הברכות האמצעיות של תפילת העמידה קיבלו תוספת של ברכת "ולמלשינים".
12 שנה היה רבי שמעון בר יוחאי במערה. יצא, אמרה לו בת קול לחזור לשנה נוספת.
12 ספרי תורה כתב משה ועוד ספר תורה נוסף שגנז אותו.
12 אותיות היו בשמות שלושת האבות "אברם", "יצחק" ו"יעקב". קיבלו תוספת אות (הא) "אברהם", "יצחק" ו"יעקב".
הערה: לשמות האמהות לא היה צורך להוסיף, משום שהן 13 אותיות, "שרה" "רבקה" "רחל" "לאה".
ועוד דוגמאות רבות...

מהו הסוד? מדוע זה כך?

המספר 12 הוא סמל לפרטים, לפירוד. כמו 12 שורות בגט. ג(3) + ט(9) = 12 הרומז לגוף ולגשמיות. החומר יגיע להשלמה לשלמות ולמטרה רק אם מוסיפים לו 1 נוסף. ה"תוספת" ההופכת את ה-12 ל-13 דומה לנשמה המחזיקה ותומכת את הגוף הגשמי, שבלעדי הנשמה יתפורר החומר וייעלם וד"ל. וכן נמצא במילה "ח.ו.מ.ר" את המילה "ר.ו.ח.".

גם ביצירה רואים 12 עיגולים הקשורים בעיגול האמצעי. רק העיגול האמצעי מחזיק אותם להיות קשורים זה בזה. אם מסירים את העיגול האמצעי, מה נותר? מה אנו רואים? 12 עיגולים שאין ביניהם קשר, ויפרדו זה מזה. המילה "אזד" הכתובה במרכז, ערכה המספרי הוא:

$$\text{א}(1) + \text{ז}(8) + \text{ד}(4) = 13.$$

האות ז' במרכז המילה "אזד" נוצרה משתי אותיות ו' ז'.

$$\text{ו}(6) + \text{ז}(7) = 13.$$

האות ד' היא רבתי (גדולה), כדי להבליט שה"אזד" הכתוב כאן הכוונה היא לקב"ה, כמו שכתב משה בתורה בפסוק "שמע ישראל ה' אלהינו ה' אזד".

העיגול החיצוני הגדול, הסובב את הכל, מסמל את השכינה, שלמות מגינה וסוגרת.

בקו העיגול הפנימי כתובים הפסוקים האחרונים של ברכת יעקב וברכת משה. בפסוקים האחרונים של ברכת משה מוזכר "וישכן ישראל בטח בדד עין יעקב...". מזכירים את יעקב.

תוספת מעניינת

יעקב ומשה קשורים למספר 13

עין (יעקב) = ע (70) + י (10) + ן (50) = $130 = 13 \times 10$.

יעקב = י (10) + ע (70) + ק (100) + ב (2) = 182

$182 = 14 \times 13$. 14 גם הוא כפל של קדושה (2x7).

משה = מ (40) + ש (300) + ה (5) = $345 = (13+13) \times 13 + 7$

בעיגול החיצוני מופיע הפסוק "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל..." 13 פעם. לכל פסוק, צמוד הפסוק בְּשִׁכְמוֹלָיו (ברמז). יש כאן איחוד בין משה ליעקב.

הערה: "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל..." נכתב בכל מיני צורות כתב (יש להתבונן היטב ולהבחין בצורות שינוי הכתיבה), יש כתב יפה, כתב עבה, כתב דק.

סוגי כתב אלה מסמלים שכל עם ישראל, כל אחד בדרכו ובמצבו, מי בתוך צער, מי בתוך שמחה, כל אדם בכל מצב גשמי או רוחני, בכל רמה שיהיה, בכל מציאות, תמיד לנצח נצחים מצהירים:

"שְׁמַע, יִשְׂרָאֵל. ה', אֱלֹהֵינוּ. ה', אֶחָד."